АГЕНЦИЈА ЗА СУПЕРВИЗИЈА НА ОСИГУРУВАЊЕ

Република Македонија

Пазарот на осигурување во Република Македонија во првиот квартал од 2016 година

1. Анализа на осигурителниот пазар во Република Македонија

Со состојба на 31.3.2016 година на пазарот на осигурување во Република Македонија работат 15 друштва за осигурување (11 неживотно осигурување и 4 осигурување на живот). Бројот на осигурително брокерските друштва во 1К2016 година во споредба со 2015 година се зголеми за 1 ново друштво (Џокер Инс Брокер АД Гевгелија) со што вкупниот број на осигурително брокерски друштва е 31. Бројот на друштвата за застапување и банки остана непроменет, односно во текот на 1К2016 на пазарот на осигурување вршат работи на застапување во осигурување 13 друштва за застапување и 3 банки.

Во 1К2016 година е остварена бруто полисирана премија (во понатамошниот текст БПП) во вкупен износ од 2,14 милијарди денари, што претставува пад од 0,17% во однос на БПП остварена во 1К2015 година (1К2015: 2,15 милијарди денари).

Во делот за неживотно осигурување е остварена БПП во износ од 1,9 милијарди денари (1К2015: 1,95 милијарди денари), или истата изнесува 88,79% од вкупната БПП на осигурителниот сектор, што претставува пад од 2,39% во споредба со 1К2015 година.

Кај осигурувањето на живот е остварена БПП во износ од 240,4 милиони денари (1К2015: 197,40 милиони денари), што претставува зголемување од 21,79%. Осигурувањето на живот учествува со 11,21% во вкупната БПП на осигурителниот сектор.

Во вкупната остварена БПП во 1К2016 година најзначајно учество има осигурувањето кај моторните возила со 46,42% (1К2015: 42,96%), при што осигурувањето од автомобилска одговорност (АО) учествува со 37,25% (1К2015: 34,39%), а доброволното осигурување на моторни возила (каско) со 9,17% (1К2015: 8,58%). Потоа, следува осигурувањето на имот (од пожар, природни непогоди, кражби и други ризици) со 23,41% (1К2015: 30,11%), и осигурувањето од последици на несреќен случај (незгода) со учество од 9,84% (1К2015: 9,53%).

Во рамки на одделните класи на осигурување, продолжува трендот на пораст на премијата за автоодговорност од 8,14% со БПП 798,47 милиони денари, осигурувањето од незгода од 3,13% со БПП 211,01 милиони денари и каско осигурувањето од 6,78% со БПП 196,69 милиони денари. Кај осигурувањето на имот се забележува пад од 22,40% на вкупната БПП која изнесува 501,80 милиони денари. Исто така, пад од 18,35% е остварен и кај осигурувањето на туристичка помош со БПП 71,04 милиони денари.

Во периодот 1.1.2016-31.3.2016 склучени се 251.821 договори при што се забележува пораст од 10,52% во однос на 1К2015 кога беа склучени 227.854 договори. По класи на осигурување зголемување од 21,32% бележи осигурувањето од незгода, осигурувањето на живот со 16,57%, потоа следи осигурувањето од автомобилска одговорност со 9,64% и каско осигурувањето со 3,15%. Од друга страна пак, кај осигурувањето на имот и осигурувањето на туристичка помош се забележува пад на склучените договори при истовремено зголемување на БПП. (Табела 1)

Табела бр.1: Бруто полисирана премија и број на склучени договори

	Бруто полисирана премија (во 000 МКД)			Број на склучени договори		
	1К2016	**1К2015**	**промена**	**1К2016**	**1К2015**	**промена**
АО (вкупно)	798.470	738.394	8,14%	143.539	130.922	9,64%
Имот вкупно	501.804	646.671	-22,40%	22.749	20.869	9,01%
Живот	232.718	197.396	17,89%	1.472	1.497	-1,67%
Незгода	211.014	204.610	3,13%	89.268	73.579	21,32%
Каско моторни возила	196.691	184.201	6,78%	10.348	10.032	3,15%
Општа одговорност	71.037	67.121	5,83%	9.124	7.067	29,11%
Туристичка помош	33.884	41.501	-18,35%	62.568	54.212	15,41%
Каско воздухоплови	30.378	29.680	2,35%	2	1	100,00%
Здравствено	30.160	784	3746,94%	540	14	3757,14%
Карго	19.979	17.787	12,32%	635	567	11,99%
Осиг. на живот кога инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот	7.689	0	100,00%	273	0	100,00%
Финансиски загуби	7.239	16.724	-56,71%	417	35	1091,43%
Одговорност воздухоплови	2.471	2.068	19,49%	5	7	-28,57%
Гаранции	199	371	-46,36%	74	62	19,35%
Одговорност пловни објекти	87	92	-5,43%	24	23	4,35%
Каско пловни објекти	0	10	-100,00%	0	1	-100,00%
ВКУПНО	**2.143.820**	**2.147.410**	**-0,17%**	**251.821**	**227.854**	**10,52%**

Извор: Квартални извештаи, АСО

Друштвата за осигурување во текот на 1К2016 година исплатиле бруто - износ на штети од 752,32 милиони денари. Во споредба со 1К2015 година бруто исплатените штети бележат намалување од 7,95% (1К2015: 817,29 милиони денари). Истовремено, бројот на ликвидирани штети се зголемил за 11,70% во однос на 1К2015. (Табела бр.2)

Табела бр.2: Бруто исплатени штети и број на ликвидирани штети

	Бруто исплатени штети (во 000 МКД)			Број на ликвидирани штети		
	1К2016	**1К2015**	**промена**	**1К2016**	**1К2015**	**промена**
АО (вкупно)	409.405	396.305	3,31%	6.734	5.984	12,53%
Незгода	106.747	101.905	4,75%	2.216	1.854	19,53%
Каско моторни возила	100.397	92.423	8,63%	1.904	1.697	12,20%
Имот вкупно	77.958	120.774	-35,45%	1.725	1.705	1,17%
Живот	41.365	24.187	71,02%	399	321	24,30%
Туристичка помош	12.527	10.260	22,10%	656	659	-0,46%
Општа одговорност	2.167	70.640	-96,93%	60	50	20,00%
Карго	1.646	486	238,68%	25	6	316,67%
Здравствено	83	182	-54,40%	6	10	-40,00%
Финансиски загуби	22	5	340,00%	9	8	12,50%
Одговорност воздухоплови	7	0	100,00%	0	0	0,00%
Каско пловни објекти	0	119	-100,00%	0	1	-100,00%
ВКУПНО	**752.324**	**817.286**	**-7,95%**	**13.734**	**12.295**	**11,70%**

Извор: Квартални извештаи, АСО

На крајот на првиот квартал од 2016 година, во доменот на пазарната концентрација во делот на неживотното осигурување, бројот на друштвата кои го поминуваат прагот на учество над 10% во вкупната БПП е 5. При тоа, учеството на пазарните водачи е следното: Триглав осигурување со 16,89% (1К2015: 16,42%), Осигурување Македонија со 12,81% (1К2014: 11,72%), Евролинк со 13,48% (1К2015: 18,10%), Винер со 12,42% (1К2015: 11,80%) и Уника со 11,40% (1К2015: 11,11%(. Во делот на осигурување на живот доминантно учество заземаат Кроациа живот со 45,60% (1К2015: 41,28%) и Граве со 33,99% (1К2015: 44,55%).

Во структурата на каналите на продажба најголемо учество има директната продажба со 49,20%. Разложено по групи на осигурување, кај друштвата за осигурување на живот најзначаен канал на дистрибуција се осигурително брокерските друштва со 50,11%, додека пак кај неживотното осигурување најзначаен канал е директната продажба со 52,59% (табела бр.3).

Табела бр.3: Структура на канали на продажба по групи на осигурување

1К2016	неживот		живот		вкупно	
	БПП (во 000 МКД)	Учество	БПП (во 000 МКД)	Учество	БПП (во 000 МКД)	Учество
Директна продажба	1.000.912	**52,59%**	53.798	22,38%	1.054.710	**49,20%**
Осиг. брокерски друштва	414.928	21,80%	120.445	**50,11%**	535.373	**24,97%**
Друштва за застапување во осиг.	168.356	8,84%	24.340	10,13%	192.696	**8,99%**
Туристички агенции	6.475	0,34%	0	0,00%	6.475	**0,30%**
Автосалони	1.548	0,08%	0	0,00%	1.548	**0,07%**
Банки	6.124	0,32%	13.263	5,52%	19.387	**0,90%**
Застапници во осигурување	305.047	16,03%	28.522	11,87%	333.569	**15,56%**
Останати дистрибутивни канали	24	0,00%	0	0,00%	24	**0,00%**
Вкупно	**1.903.414**	**100,00%**	**240.368**	**100,00%**	**2.143.782**	**100,00%**

Извор: Квартални извештаи, АСО

На крајот на првиот квартал од 2016 година вкупниот капитал на друштвата за осигурување изнесува 5,67 милијарди денари. Маргината на солвентност како главен индикатор за проценка на стабилноста на осигурителниот сектор изнесува 1,27 милијарди денари (кај неживотното осигурување 1,86 милијарди денари, а кај осигурувањето на живот 186,3 милиони денари), со што капиталот на осигурителниот сектор е 4,47 пати над потребното ниво на маргината на солвентност.

Во периодот 1.1-31.3.2016 година осигурителниот сектор оствари добивка по оданочување во износ од 98,69 милиони денари. Кај друштвата за неживотно осигурување, 8 друштва остварија добивка во износ од 109,29 милиони денари, додека пак 3 друштва остварија загуба во износ од 23,85 милиони денари. Кај друштвата за осигурување на живот, друштвата остварија добивка во износ од 13,26 милиони денари, и тоа три друштва остварија добивка од 15,85 милиони денари, а едно друштво прикажа загуба во износ од 2,59 милиони денари.

Со состојба на 31.3.2016 година, друштвата за неживотно осигурување го исполнија минималното потребно ниво на средства коишто ги покриваат техничките резерви. Вложувањата на средствата од техничките резерви во рамки на оваа група изнесуваа 6,19

милијарди денари и покриваа 108,86% од техничките резерви кај овие друштва. Кај друштвата коишто работат осигурување на живот, пак, вкупните вложувања на средствата кои ги покриваат техничките резерви и математичката резерва на 31.3.2016 година изнесуваат 2,94 милијарди денари, односно покриеноста на техничките резерви и математичката резерва изнесуваше 102,00%.

Во 1К2016 година, друштвата за неживотно осигурување најголем дел од средствата коишто ги покриваат техничките резерви ги пласираа во должнички хартии од вредност издадени од Република Македонија (50,77%), депозити во банки (41,59%), удели во инвестициски фондови (4,31%), акции (0,98%) и во хартии од вредност со седиште на издавачот во во ЕУ или ОЕЦД (2,36%). Друштвата за осигурување на живот најголем дел од средствата коишто ги покриваат техничките резерви ги пласираа во должнички хартии од вредност издадени од Република Македонија (77,02%), банки (22,13%), инвестициски фондови (0,11%) и во други финансиски инструменти (0,74%).